

Elmarknadslagen (588/2013) 29 a § och naturgasmarknadslagen (587/2017) 34 a §.

Energimyndighetens anvisning för rapportering av informationssäkerhetsincidenter

Relevant lagstiftning

Innehavare av eldistributionsnät, innehavare av högspänningsdistributionsnät, stamnätsinnehavare samt innehavare av överföringsnät för naturgas åläggs nya skyldigheter gällande informationssäkerheten genom ändringar av elmarknadslagen och naturgasmarknadslagen som trädde i kraft 9 maj 2018. Lagändringarna anknyter till genomförandet av Europeiska unionens direktiv om nät- och informationssäkerhet (RP 192/2017 rd). Om de nya skyldigheterna föreskrivs i 29 a § i elmarknadslagen och 34 a § i naturgasmarknadslagen.

Elmarknadslagen (588/2013) 29 a §

Nätinnehavare ska sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som denne använder.

Nätinnehavare ska utan dröjsmål lämna Energimyndigheten en anmälan om sådana betydande informationssäkerhetsrelaterade störningar som är riktade mot kommunikationsnät eller informationssystem som denne använder och som kan leda till att eldistributionen i eldistributionsnätet avbryts i betydande omfattning.

Om det ligger i allmänt intresse att en störning anmäls kan Energimyndigheten ålägga den som tillhandahåller tjänsten att informera allmänheten om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken.

Energimyndigheten ska bedöma om en sådan störning som avses i 2 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underätta de berörda medlemsstaterna.

Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om när en sådan störning som avses i 1 mom. är betydande samt om innehållet i och utformningen av anmälan och hur den ska lämnas in.

I enlighet med 62 § i elmarknadslagen tillämpas inte 29 a § på innehavare av slutna distributionsnät.

Naturgasmarknadslagen (587/2017) 34 a §

Överföringsnätsinnehavare ska sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som denne använder.

Överföringsnätsinnehavaren ska utan dröjsmål lämna Energimyndigheten en anmälan om sådana betydande informationssäkerhetsrelaterade störningar som är riktade mot kommunikationsnät eller informationssystem som denne använder och som kan leda till att naturgasdistributionen i överföringsnätet avbryts i betydande omfattning.

Om det ligger i allmänt intresse att en störning anmäls kan Energimyndigheten ålägga överföringsnätsinnehavaren att informera allmänheten om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken.

Energimyndigheten ska bedöma om en sådan störning som avses i 2 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underätta de berörda medlemsstaterna.

Energimyndigheten får meddela närmare föreskrifter om när en sådan störning som avses i 1 mom. är betydande samt om innehållet i och utformningen av anmälan och hur den ska lämnas in.

Bakgrund

Med de ovan presenterade lagändringarna genomfördes Europeiska unionens direktiv om nät- och informationssäkerhet ((EU) 2016/1148) i den nationella lagstiftningen. I direktivet fastställs skyldigheter för leverantörer av försörjningskritiska tjänster och leverantörer av digitala tjänster inom flera olika sektorer. De berörda organisationerna inom dessa sektorer åläggs genom lagändringarna att rapportera om informationssäkerhetsshot och informationssäkerhetsincidenter som de uppdagat till respektive behörig tillsynsmyndighet. Sektorerna och de behöriga tillsynsmyndigheterna presenteras i tabell 1.

Sektor	Tillsynsmyndighet
Energi	Energimyndigheten
Transporter	Trafiksäkerhetsverket Trafi
Hälso- och sjukvård	Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
Finans	Finansinspektionen
Finansmarknadsinfrastruktur	Finansinspektionen
Vattenförsörjning	NTM-centralerna
Digital infrastruktur	Kommunikationsverket
Digitala tjänster	Kommunikationsverket

Tabell 1. Sektorer som omfattas av NIS-direktivet samt de behöriga tillsynsmyndigheterna för varje sektor.

Tillsynsmyndigheten för varje sektor ska samla in anmälningarna från sektorn och rapportera dem i samordnad form till Kommunikationsverket. Kommunikationsverket fungerar som gemensam kontaktpunkt (Point of Contact) i Finland och sammanställer incidenterna inom alla sektorer för regelbunden rapportering till EU.

Cybersäkerhetscentret kan dessutom få tilläggsinformation för hanteringen av informationssäkerhetsincidenter från det internationella informationsutbytet inom till

exempel CSIRT-nätverket (Computer Security Incident Response Team), där Cybersäkerhetscentret representerar Finland.

Energimyndighetens anvisning

Genom bestämmelserna i 29 a § i elmarknadslagen och 34 a § i naturgasmarknadslagen ges Energimyndigheten behörighet att meddela föreskrifter om rapporteringströskeln för informationssäkerhetsincidenter samt om innehållet i och utformningen av anmälan och hur den ska lämnas in. Energimyndigheten lämnar tillsvidare närmare information om rapporteringströskeln och innehållet i anmälan genom föreliggande anvisning.

Anvisningen gäller inte den skyldighet som åläggs nätinnehavare i 29 a § 1 mom. i elmarknadslagen och överföringsnätinnehavare i 34 a § 1 mom. att sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som de använder. Denna riskhantering ingår i nätinnehavarens beredskap och ska därför omfattas av nätinnehavarnas beredskapsplaner.

Innehållet i anmälan och rapporteringströskel

Energimyndigheten ber att nätinnehavarna inledningsvis rapporterar alla sådana informationssäkerhetsincidenter i kommunikationsnät eller informationssystem, som orsakade eller kunde ha orsakat avbrott i eldistributionen eller naturgasöverföringen. Detta oaktat att anmälningskyldigheten enligt elmarknadslagen och naturgasmarknadslagen gäller betydande informationssäkerhetsrelaterade störningar som kan leda till att eldistributionen och -överföringen eller naturgasöverföringen avbryts i betydande omfattning.

Enligt lagen ska anmälan lämnas till Energimyndigheten utan dröjsmål. Energimyndigheten kvitterar anmälan via krypterad e-post. Om du inte har fått kvitteringen inom två dagar efter anmälan, ber vi dig kontakta Energimyndighetens registratörskontor på [kirjaamo\(at\)energiavirasto.fi](mailto:kirjaamo(at)energiavirasto.fi). Nätinnehavaren ska lämna en ny anmälan om det sker väsentliga förändringar i situationen och när incidenten har åtgärdats och inte längre utgör ett hot mot eldistributionen.

Enligt lag kan Energimyndigheten, om det ligger i allmänt intresse att en störning anmäls, ålägga den som tillhandahåller tjänsten att informera allmänheten om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken. Energimyndigheten ska även bedöma om störningen berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de övriga medlemsstaterna. Det innebär att Energimyndigheten genom anmälan måste få tillräckliga uppgifter om incidentens natur, omfattning och inverkan på eldistributionen för att den ska kunna bedöma på vilket sätt informationen om störningarna ska skötas. Energimyndigheten strävar efter att anonymisera de uppgifter som lämnas i meddelandena.

Uppgifter om incidenten

Ge en fritt formulerad beskrivning av ärendet*

Tjänster som berörs

Tid för incidenten (eller tid för när incidenten upptäcktes)*

dd.mm.åååå tid hh : mm

Incidenten pågår fortfarande

Ytterligare information (orsak, är det ett återkommande problem, osv.)

Bilagor till kontakten

Behöver du stöd av myndigheten?

Nej
 Ja

FORTSÄTT

Bild 1. Cybersäkerhetscentrets rapporteringsformulär för informationssäkerhetsincidenter enligt NIS-direktivet.

Anmälan till Energimyndigheten lämnas på rapporteringsformuläret enligt bild 1. Formuläret används också på andra sektorer som omfattas av NIS-direktivet. Aktörer inom energisektorn ska lämna åtminstone nedan nämnda uppgifter som svar på frågorna på formuläret.

- **Fritt formulerad beskrivning av ärendet**

- Lämna åtminstone följande uppgifter:
  - Vilka av nätinnehavarens funktioner påverkas av incidenten och på vilket sätt?
  - Kan incidenten medföra en risk för andra aktörer inom sektorn (är incidenten kopplad till t.ex. en tjänst eller produkt)?

- Vilka åtgärder har nätinnehavaren vidtagit får att åtgärda incidenten?
- Uppskattning av när incidenten kommer att åtgärdas.
- **Tjänster som berörs**
  - Har eldistributionen/naturgasöverföringen avbrutits?
    - Hur många kunder påverkas av incidenten?
    - Geografisk omfattning om incidenten påverkar ett visst område.
- **Tid för incidenten (eller tid för när incidenten upptäcktes)**
  - Enligt lag ska anmälan lämnas utan dröjsmål.
- **Incidenten pågår fortfarande**
  - Om incidenten fortfarande pågår ska nätinnehavaren lämna en ny anmälan till Energimyndigheten om betydande förändringar i läget och när incidenten är avslutad och inte längre stör eldistributionen.
- **Ytterligare information (orsak, är det ett återkommande problem, osv.)**
  - Energimyndigheten behöver tillräckliga uppgifter om incidenten för att kunna informera om den på lämpligt sätt.
- **Bilagor till kontakten**
  - Eventuella prov på ett sabotageprogram kan skickas till Cybersäkerhetscentret på samma formulär.
- **Behöver du stöd av myndigheten?**
  - Energimyndigheten är inte behörig att lösa situationen, utan Cybersäkerhetscentret ger vid behov nätinnehavaren stöd med tekniska åtgärder för att observera incidenten, förhindra att den sprids samt normalisera läget.

Anmälningsskanal

Anmälan till Energimyndigheten lämnas på Cybersäkerhetscentrets formulär för anmälan om nät- och informationssäkerhetsincidenter¹. Energimyndigheten upprätthåller en giltig länk till formuläret på sin webbplats.

De uppgifter som lämnas på formuläret förmedlas till både Energimyndigheten och Kommunikationsverkets cybersäkerhetscenter. Skriv för säkerhets skull ut formuläret med tanke på eventuella problem vid insändande av uppgifterna.

---

¹ <https://www.viestintavirasto.fi/sv/varatjanster/anmalningarochovrigablanketter/anmalningaromstorningarochominformationssakerhet/nis-anmalan.html>

Energimyndighetens behörighet i fråga om incidentrapportering

I fråga om hanteringen av anmälningar om informationssäkerhetsincidenter är Energimyndigheten endast behörig att ta emot anmälningar, rapportera om anmälningar och vid behov underrätta de övriga EU-staterna om incidenten.

Energimyndigheten är inte behörig i fråga om att åtgärda incidenten.

Sändlista   Distributionsnätinnehavare
                  Innehavare av högspänningsdistributionsnät
                  Stamnätinnehavare
                  Överföringsnätinnehavare

För känne-   ANM/Energiavdelningen
dom   Finsk Energiindustri rf